
REFLECTIE OP DE TAAK

- Wat hebben jullie zojuist gedaan?
- Wat gebeurt hier?
- Met welk doel?
- Wat heeft het met literatuur te maken?
- Wat heb je geleerd?

Reflecteren?
Waarom,
in vredesnaam?

Literatuur?
Waarom, in
vredesnaam?

WIE ZIJN WE, WAT DOEN WE?

Anna van Strien
Boekschrijfcursus.nl
Ex-hoofdredacteur *De Optimist*
Schrijft (met name) poëzie

Rudie Verbunt
Kleinkunst, met optredens
in o.a. Van Abbemuseum en
Museum DR8888
Schrijft (met name) proza

Lerarenopleiders
Vakdidactisch SKI-onderwijs en
schrijfonderwijs
(ex-)docenten VO
Lesontwerp en curriculumvernieuwing

PROGRAMMA WORKSHOP

1. Creatief schrijven + literatuuronderwijs
2. Hoe kun je creatief schrijfonderwijs in het vo vormgeven?
3. **Schrijfopdracht**
4. Evalueren schrijfopdracht; naar een leerlijn literatuur

- MOTIVEERT
- VERLAAGT DREMPEL
- GEEFT INZICHT IN LITERAIRE MAAKPROCES
- DRAAGT BIJ AAN LITERAIRE VORMING

CREATIEF SCHRIJVEN = LITERATUUR-ONDERWIJS!

---

2. HOE KUN JE CREATIEF SCHRIJFONDERWIJS VORMGEVEN?

HOE KUN JE ONDERWIJS IN CREATIEF SCHRIJVEN VORMGEVEN?

Doorlopende leerlijn:

- Verhalen vertellen
- Schrijven als voorbereiding op lezen
- Op basis van nieuws schrijven
- Op basis van thema schrijven

LTM
Duitsland Nederland België
Verenigd Koninkrijk Frankrijk
Spanje Portugal Oostenrijk
Creatief schrijven en literatuur

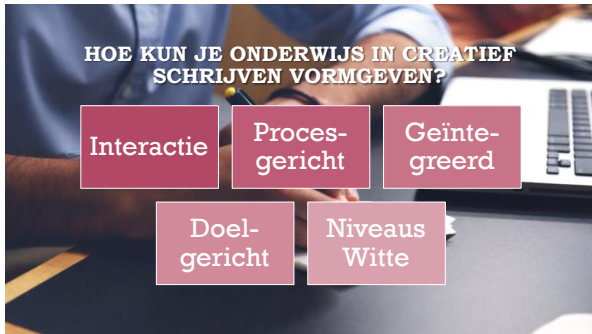

HOE KUN JE ONDERWIJS IN CREATIEF SCHRIJVEN VORMGEVEN?

Interactie

Procesgericht

Geïntegreerd

Doelgericht

Niveaus Witte

DE LESSENREEKS CREATIEF SCHRIJVEN

Procesgericht:

- ✓ Verzamelen
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Schrijven
- ✓ Feedback
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Herschrijven

“ ZO KUN JE JE TIJDENS HET SCHRIJVEN OP HET MOEILJKSTE VAN HET SCHRIJVEN RICHTEN: DE JUISTE WOORDEN VINDEN

Gie Bogardt

---

3. DE SCHRIJFOPDRACHT

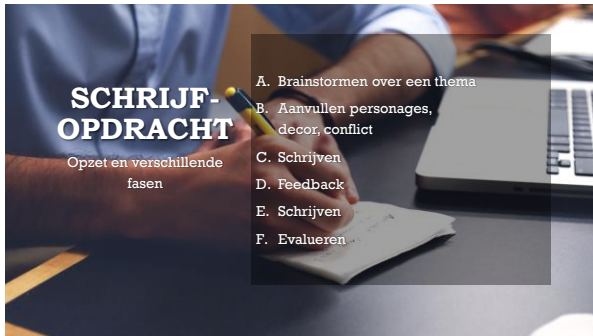

SCHRIJF-OPDRACHT

Opzet en verschillende fasen

- A. Brainstormen over een thema
- B. Aanvullen personages, decor, conflict
- C. Schrijven
- D. Feedback
- E. Schrijven
- F. Evalueren

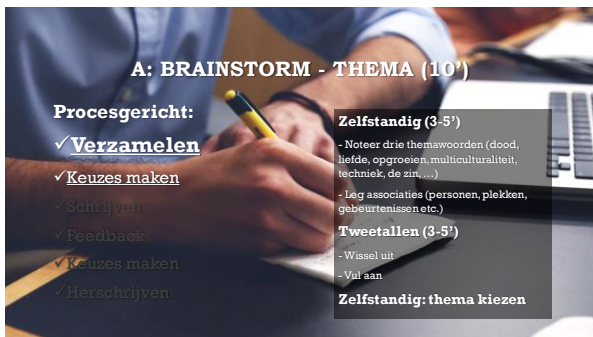

A: BRAINSTORM - THEMA (10')

Procesgericht:

- ✓ **Verzamelen**
- ✓ **Keuzes maken**
- ✓ Schrijven
- ✓ Feedback
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Herschrijven

Zelfstandig (3-5')

- Noteer drie themawoorden (dood, liefde, opgroeien, multiculturaliteit, techniek, de zint, ...)

- Leg associaties (personen, plekken, gebeurtenissen etc.)

Tweetallen (3-5')

- Wissel uit

- Vul aan

Zelfstandig: thema kiezen

B: BRAINSTORM – PERSONAGES, DECOR, CONFLICT (5')

Procesgericht:

- ✓ Verzamelen
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Schrijven
- ✓ Feedback
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Herschrijven

Zelfstandig (2')

- Koppel je thema aan deze twee personages en het decor
- Denk na over een mogelijk conflict
- Way out: je mag ook zelf personages etc. bepalen

PERSONAGES & DECOR

Zelfstandig (2')

- Koppel je thema aan deze twee personages en het decor
- Denk na over een mogelijk conflict
- Way out: je mag ook zelf personages etc. bepalen

PERSONAGES & DECOR

Zelfstandig (2')

- Koppel je thema aan deze twee personages en het decor
- Denk na over een mogelijk conflict
- Way out: je mag ook zelf personages etc. bepalen

C: SCHRIJVEN (10')

Procesgericht:

- ✓ Vertalen
- ✓ Keuzes maken
- ✓ **Schrijven**
- ✓ Feedback
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Herschrijven

Begin met schrijven

Tips:
denk niet te lang over een beginzin, maar begin gewoon:

- Dialoog
- Ruimte
- Een handeling
- Een gedachte

OF: begin met het slot

D: FEEDBACKMOMENT (5')

Procesgericht:

- ✓ Vertalen
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Schrijven
- ✓ **Feedback**
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Herschrijven

Tweetallen (3-5')

Lees één alinea en:

- Markeer één zin die aangepast / weggehaald kan worden
- Voeg een * toe aan een zin waar volgens jou iets zinniglijks kan (geur, visueel, smaak, tast, geluid)
- Bespreek kort

E: SCHRIJVEN (10')

Procesgericht:

- ✓ Vertalen
- ✓ Keuzes maken
- ✓ **Schrijven**
- ✓ Feedback
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Herschrijven

Werk verder

- Pas eventueel je stuk aan, of werk gewoon door

F: DELEN (3')

Procesgericht:

- ✓ Vertalen
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Schrijven
- ✓ Feedback
- ✓ Keuzes maken
- ✓ Herschrijven

Tweetallen / drietallen

- Voorlezen wat je tot nu toe hebt
- Louter positieve elementen benoemen → zie volgende slide
- Evt. op aanvraag aandachtspunten bespreken

POSITIEVE FEEDBACK

Levendige beginsituatie
 Oprechte dialoog
 Mooi beeld / mooie beeldspraak
 Zintuiglijk
 Sterk personage
 Heldere eigen stem
 Originele situatie
 Duidelijk decor
 Spanningsopbouw
 Sterke / originele gedachte
 Spannende thematiek
 Humor door uitvergroting
 Humor door absurdisme

En dat blijkt uit deze zin / dit woord: ....

EVALUEREN: NUGGETS OF WISDOM

Welk goudblokje wijsheid heb je opgestoken:

- ✓ over creatief schrijven?
- ✓ over literatuuronderwijs?

OM TE BEHOUDEN
 Het is niet alleen belangrijk om te weten, het is ook belangrijk om te kunnen.
